

Πώς το Γενέσιον της Θεοτόκου συνιστά την απαρχή της σωτηρίας μας

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Τί έκανε λοιπόν ο πλάστης και κηδεμόνας μας; Άφησε άραγε μέχρι το τέλος το πλάσμα του να ταλαιπωρείται, να μένει δούλος των παθών; Όχι βέβαια. Πώς δηλαδή θα ανεχόταν, αυτό που έπλασε από υπερβολική αγάπη, να το βλέπει μ' ευχαρίστησή του να μένει αιχμάλωτο και να ζει στην πλάνη; Γι' αυτό, αφού συνεδρίασε με τον εαυτό της, αν επιτρέπεται να το πω έτσι, η ενό-τητα της αγίας Τριάδας (είναι όμως θεμιτό να το πούμε για την ανάπλαση, επειδή και το, «ας δημιουργήσουμε άνθρωπο σύμφω-να με την εικόνα μας και όμοιο με μας» έχει λεχθεί για την αρχική πλάση) με την ενιαία θέλησή της διευθέτησε την ανάπλα-ση του πλάσματός του που είχε συντριβή.

Κι αυτή (γιατί είχαν εξαγριωθεί και ρημαχτεί φοβερά οι άνθρωποι και δεν επέστρεφαν ούτε με απειλές ούτε με ποινές ούτε με νόμους ούτε με προφήτες), ζητούσε άνθρωπο που είχε την ίδια μ' εμάς φύση, στον οποίο θα ήταν δυνατό να δει απaráβατη την τήρηση της νομοθεσίας, ώστε και για να μπορούν οι άνθρωποι, με όσα έβλε-παν τους συνανθρώπους τους να πράττουν, να τους μιμούνται, και αυτό με το οποίο έλαβε τη δύναμή του εναντίον μας αυτός ο μηχανορράφος, με το ίδιο να καθαιρεθεί από την κυριότητα με νόμιμη νίκη και αγώνισμα.

Έπρεπε λοιπόν κάποιο από τα πρόσωπα της Τριάδας να έρθει στους ανθρώπους, ώστε, όποιος φύσης ήταν το δημιούργημα, αυτής να φανεί ότι είναι και το αναδημιούργημα· και έπρεπε οπωσδήποτε εκείνο να γίνει κάτω Υιός και να μην ατιμάσει το άνω αξίωμά του, που από τους αιώνες το είχε και δοξαζόταν μ' αυτό. Αλλά να βρεθεί ανάμεσα στους υιούς των ανθρώπων δεν ήταν δυνατό χωρίς τη σάρκωση. Γιατί η σάρκωση είναι η οδός για τη γέννηση, και γέννηση είναι η κατάληξη της κυοφορίας. Κι αυτή, περιγράφοντας μητέρα, ζητούσε εύλογα να γίνει από πριν η ετοιμασία της. Έπρεπε άρα να ετοιμαστεί κάτω μητέρα του πλάστη για την ανάπλαση εκείνου που είχε συντριβεί, κι αυτή να είναι παρθένος, ώστε, όπως από παρθένα γη πλάσθηκε ο πρώτος άνθρωπος, έτσι κι από παρθενική μήτρα να πραγμα-τοποιηθεί η ανάπλαση, και καμιά παρέμβαση ηδονής ούτε νόμιμη, ούτε και να επινοηθεί στη γέννηση του δημιουργού· γιατί ήταν αιχμάλωτος της ηδονής αυτός που ο Δεσπότης θέλη-σε να ελευθερώσει και καταδέχθηκε να γεννηθεί.

Αλλά ποια ήταν άξια να γίνει διάκονος του μυστη-ρίου; Ποια ήταν άξια να γίνει

μητέρα του Θεού και να δανείσει σάρκα σ' εκείνον που πλουτίζει τα σύμπαντα; Ποια λοιπόν ήταν άξια; Ή είναι φανερό ότι είναι αυτή που σήμερα βλάστησε με τρόπο παράδοξο από την άκαρπη ρίζα, τον Ιωακείμ και την Άννα, της οποίας εμείς εορτάζουμε λαμπρά τη γέννησή της και της οποίας η γέννηση κάνει την αρχή του θαύματος του μεγίστου μυστηρίου, εννοώ της ένσαρκης γέννησης του Σωτήρα και για την οποία συγκροτήθηκε αυτή η θεία και πάνδημη σύναξη; Γιατί έπρεπε, έπρεπε αυτή που από τα σπάργανα διατήρησε αγνό το σώμα της, αγνή τη ψυχή και αγνούς τους λογισμούς με ανώτερο λόγο, να προοριστεί αυτή μητέρα του πλάστη.

Έπρεπε αυτή που από βρέφος προσφέρθηκε στο ναό και εισήλθε στους άβατους χώρους, να φανεί έμψυχος ναός εκείνου που της έδωσε τη ψυχή. Έπρεπε αυτή που γεννήθηκε από άγονη μήτρα με λόγο παράδοξο και εξάλειψε το όνειδος των γονέων της, να ανα-καλέσει και το σφάλμα των προπατόρων. Γιατί είχε τον προορι-σμό η απόγονος να αποκαταστήσει την ήττα την προγονική γεν-νώντας με γέννα χωρίς άνδρα τον Σωτήρα του γένους και δίνον-τας σώμα σ' αυτόν. Έπρεπε αυτή που με το κάλλος της ψυχής της έδωσε ωραία στον εαυτό της μορφή, να εμφανισθεί ξεχωρι-στή νύμφη που να ταιριάζει στον ουράνιο νυμφίο. Έπρεπε αυτή, που με τις σαν άστρα εκδηλώσεις των αρετών της, κατέστησε τον εαυτό της ουρανό, ανατέλλοντας τον ήλιο της δικαιοσύνης να γίνει γνωστός σε όλους τους πιστούς. Έπρεπε αυτή που μία φορά έβαψε τον εαυτό της με το πορφυρό χρώμα των παρθενικών αιμάτων της, να γίνει αλουργίδα (βασιλικό ένδυμα) του Βασιλιά των πάντων.

Πω πω θαύμα! αυτόν που η φύση όλη δεν χωρεί, τον κυοφο-ρεί άνετα η παρθενική μήτρα. Αυτόν που δεν τολμούν να ατενί-σουν τα Χερουβίμ, η Παρθένος τον κρατεί στην αγκαλιά της με τα πήλινα χέρια της. Το όρος το άγιο προέρχεται από την έρημη και άγονη μήτρα, από το οποίο, αφού αποκόπηκε χωρίς σύμπραξη χειρών λίθος πολύτιμος ακρογωνιαίος ο Χριστός ο Θεός μας, συνέτριψε τους ναούς των δαιμόνων και τα βασίλεια του Άδη μαζί με την ίδια την τυραννική εξουσία. Ο έμψυχος και ουράνιος κλίβανος κατασκευάζεται στη γη, μέσα στον οποίο ο πλάστης, αφού έψησε της δικής μου ζύμης την απαρχή και κατέκαψε μαζί και τα ζιζάνια που φύτρωσαν, καθαρή όλη τη ζύμη την κάνει άρτο για τον εαυτό του. Αλλά τί θα μπορούσε να πει κανείς και τί δεν θα πάθει διαπλέοντας το πέλαγος των χαρι-σμάτων και κατορθωμάτων της Παρθένου; Δειλιάζει και χαίρε-ται και ηρεμεί κι αναπήδα από χαρά. Και πάλι σωπαίνει και βρί-σκει τη μιλιά του, συστέλλεται και πλατύνεται, συρόμενος ταυτό-χρονα από τη μια από το φόβο, και από την άλλη από τον πόθο.

Εγώ όμως παραδίδοντας τον εαυτό μου στον πόθο μάλλον παρά στο φόβο, με ευχαρίστηση, γνωρίζετε καλά, ήρθα και πολλά λέγοντάς σας, αν και είναι άχρηστα, με τον σαν ποτάμι λόγο μου, καθώς τα παρθενικά αίματα με κάνουν να

λιμνάζω (να ακινητοποιούμαι) και να πλημμυρώ, και μάλιστα βλέποντας και εσάς να ανοίγετε πρόθυμα τις ακοές σας και όλο σας το νου να τον έχετε στρέψει στον ύμνο της Αειπάρθενου, και συνάμα να εξαγνίζεσθε, αν εγώ έχω μνηθεί κάπως στα παρθενικά μυστήρια. Αλλ' όμως η περίπτωση σε άλλα μας παρακινεί, σε άλλου είδους τιμή της Παρθένου· εννοώ να αρχίσουμε τη μυστική και αναίμακτη θυσία (γιατί τιμή της μητέρας είναι η ανάμνηση των εκού-σιων παθημάτων του Υιού), προς την οποία έλκομαι στη συνέχεια και την οποία είναι πολύ επίκαιρο να τελέσω ως ιερουργός.

Αλλά εσύ, Παρθένε και μητέρα του Λόγου, ο δικός μου εξιλασμός και η καταφυγή, που με παράδοξο τρόπο καλλιεργή-θηκες από τη στείρα και που καρποφόρησες για μας ακόμα πιο παράδοξα το στάχυ της ζωής, πρεσβεύοντας και μεσιτεύοντας προς τον Υιό σου και Θεό μας για μας που είμαστε υμνητές σου να καθαρισθούμε από κάθε ρύπο και κάθε μόλυσμα, ανάδειξέ μας άξιους για τον ουράνιο νυμφώνα προς αιώνια ανάπαυση και καταφωτιζόμενους από το τριπλό φως της υπερούσιας Τριάδας και εντρυφώντας μέσα στα υπερφυσικά και άρρητα θεάματα αυτής με τη χάρη του Ιησού Χριστού του Κυρίου μας, στον οποίο ανήκει η δόξα και η δύναμη στους αιώνες των αιώ-νων. Αμήν.

(Αγίου Φωτίου του Μεγάλου, Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, Ομιλία Θ', Εις το Γενέσιον της Υπεραγίας Δεσποίνης ημών Θεοτόκου, ΕΠΕ 12, σ. 248-273 (αποσπάσματα)).